

یادداشت

پرداختن به کودکان، «**هزینه**» یا «**سرمايه گذاري**»؟

از زمانی که «کودکی» به عنوان دورانی خاص و ویژه در زندگی هر فرد شناخته می‌شود، عمر چندانی نمی‌گذرد. درواقع سیدشرفدوست [✎] پرداختن به مفهوم کودکی محصول دوران مدرن است که به دنبال نگاهی نو به شیوه‌های تاریخ نویسی و توجه به توده‌ها و اقشار مختلف اجتماعی از جمله کودکان نمود پیدا کرده است. به دنبال همین تغییر نگاه بود که کودکان دیگر به عنوان بزرگسالانی در قد و قامت کوچک‌تر در نظر گرفته نشدند، بلکه ویژگی‌های خاصی برای این دوران از زندگی انسان در نظر گرفته شده‌اند، به طوری‌که بسیاری از کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه سرمایه‌گذاری‌های کلانی برای این گروه انجام می‌دهند؟ سرمایه‌گذاری‌هایی که نه از جنس هزینه‌ای بلکه از جنس اندوخته‌ای برای آینده کشورها به شمار می‌رود. به نظر می‌رسد یکی از دلایل اهمیت پیدا کردن دوران کودکی این باشد که کودکان نه تنها ارزشمندترین سرمایه یا سنگ بنای آتی هر کشور شناخته می‌شوند، بلکه می‌توان گفت که آینده مرهون دستان توانمند آنهاست؛ این درحالیست که از نگاهی دیگر کودکان یکی از آسیب‌پذیرترین اقشار جامعه نیز به شمار می‌آیند.این موضوع شاید کوچکترین پنهان برای نامگذاری شانزدهم مهرماه هر سال، به عنوان روزی ملی کودک باشد. روزی که در آن از والدین، مربیان و دست اندرکاران حوزه کودکان گرفته تا رهبران و فعالان جامعه مدنی و حتی بزرگان مذهبی فرصت پیدا می‌کنند تا به این پنهان درباره کودک و دنیای زیبای آنها ببینیشند و افق‌های زیباتری برای آینده کودکان ترسیم کنند.نامگذاری این روز همچنین فرصتی است تا نگاه و فراخوانی همگانی برای اهمیت دادن به کودکان، به ویژه تربیت و پرورش صحیح آنان باشد؛ چراکه کودکان برای رشد و بالندگی خود، نیازهایی دارند که لازم است از سوی بزرگسالان به درستی و البته در زمان و مکان صحیح آن فراهم شود.به‌پیوست که رشد یک جامعه نیازمند بستری مناسب برای یکپاک شهروندان آن است و از آنجاییکه بیشترین و تاثیرگذارترین آموزه‌ها در سنین کودکی و نوجوانی حاصل می‌شوند لازم است تا این بستر از همان دوران نخست زندگی برای افراد فراهم شود.از سوی دیگر خانواده کوچکترین و قدیمی‌ترین نهاد اجتماعی است و از آنجاییکه کودک میوه نهال خانواده است، مسئول اصلی تربیت این جوانه نو نیز به شمار می‌رود. والدین مسئول تأمین تمام نیازهای کودک اعم از مادی و معنوی هستند و به عنوان مربیان نخستین، مسئولیت دشنوراری را نیز برعهده دارند؛ مسئولیتی که باعث رشد و شکوفایی اخلاقی و اجتماعی کودکان خواهد شد.آموزه‌ها و تاکیدات مکرر اسلام نیز ارزش خاصی برای تربیت انسان‌ها از سنین کودکی قائل است و به والدین سفارش می‌کند که به تمامی ابعاد وجودی کودک توجه شود. البته در فرهنگ ایرانیان نیز جایگاه ویژه‌ای برای مفهوم خانه و اعضای آن در نظر گرفته شده است، به طوری‌که کودکان در کانون این توجه قرار گرفته‌اند. ذکر همین چند نکته کافیست تا باور داشته باشیم اگر فرزندان از همان دوران کودکی، در محیطی آرام و امن پرورش پیدا کنند از بسیاری آسیب‌ها و معضلات اجتماعی، از حاکم خواهند ماند.

برخی سازمان‌های حامی حقوق کودکان بر این باورند که توسعه فرهنگی را باید از کودکان آغاز کرد و در این مسیر مفاهیمی چون احترام به خانواده، احترام به قوانین، دوستی با طبیعت، مسئولیت‌پذیری و رفتارهای اجتماعی را باید در عمل به کودکان آموزش داد. با این وجود بسیاری از کشورهای از جمله در کشور ما ایسران‌هایی همچون چین و هند به سرمایه‌های اجتماعی برخی از کودکان و نوجوانان را به جای حضور در مدرسه، مجبور به فعالیت اقتصادی کرده است. کودکی که شاید بخش کوچک‌تر اما عیان‌تری از آنها را سر چهره‌آرها در حال گل فروشی، فال فروشی و کارهای دیگر مشاهده کرده باشیم. آسپیی که بدون شک در آینده خطرات دیگری چون بزهکاری و اعتیاد را برای کودکان رقم خواهد زد. درواقع این کودکان قربانیان شرایطی هستند که به دلیل بی‌سرپرستی بودن یا داشتن سرپرستانی بدون صلاحیت کافی برای نگهداری از آنان، از تحصیل به عنوان یکی از حقوق انسانی خود محروم شده و تبدیل به نان آوران بزرگ خانواده خود شده‌اند. این کودکان حاصل شرایط ناهنجاری هستند که باز معضل آنان نگاه ویژه‌ای را برای جلوگیری از فاجعه‌ای بزرگ طلب می‌کند.با وجود پیچدگی‌های فراوان در خصوص پرداختن به موضوع کودکان آسیب‌دیده در سال‌های اخیر برخی نهادهای دولتی و سازمان‌های غیردولتی برای یاری رساندن و حمایت کودکان کار و کودکان بازمانده از تحصیل و نیازمند کمز همت بسته‌اند. همتی که اگرچه انسان‌دوستانه، پسنندیده و قابل تقدیر است، اما مشکلات کودکان کار و آسیب‌دیده را به طور ریشه‌ای حل نمی‌کند. چرا که این مشکلات جز با همتی ملی، همکاری و رسیدن به نگاهی مشترک بین دستگاه‌های متعدد و مسئول حل نخواهد شد. به نظر می‌رسد زمان آن فرا رسیده که نقطه پایانی بر بردرها و رنج‌های کودکان کار به عنوان آینده سازان این جامعه گذاشت. در این مسیر باید گام‌های جدی برداشته شود و بیش از پیش برای تحقق قوانین تضمین کننده حقوق کودکان کشور پرداخته شود. برای این منظور باید ضمن درک دنیای کودکان کار، این مشکلات آنان مسئولانه ببیندبشیم و بااینهمه آموزش، آموختن، برکناری، نضال و لیجند حق هر کودکی است و هر یک از ما به‌عنوان حامیانی برای حمایت، ترویج و تجلیل از حقوق کودکان مسئول هستیم. به یاد داشته باشیم که آینده درختان هر جامعه و ملتی همچون ایران عزیزمان در گرو شکوفایی استعداد نسل آینده کشورمان خواهد بود.

«معاون حمایت‌های اجتماعی سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجماعی شهرداری تهران

تینفر اخبار

۱۴۵۲۵ بیمار جدید کرونایی و فوت ۳۳۵ نفر دیگر

بنابر اعلام مرکز روابط عمومی‌وزارت بهداشت، در طول ۲۴ ساعت، ۳۳۵ بیمار کووید۱۹ جان خود را از دست دادند و مجموع جان باختگان این بیماری به ۱۲۰ هزار و ۶۶۳ نفر رسیدیده گزارش ایسنا، از روز ۸ مهر تا روز ۹ مهرماه و بر اساس معیارهای قطعی تشخیصی، ۱۴ هزار و ۵۲۵ بیمار جدید مبتلا به کووید۱۹ کشور شناسایی شد که ۱۲۲۳ نفر از آنها بستری شدند.مجموع بیماران کووید۱۹ کشور به ۵ میلیون و ۶۰۱ هزار و ۵۶۵ نفر رسید.متاسفانه در طول یک شبانه‌روز، ۳۳۵ بیمار کووید۱۹ جان خود را از دست دادند و مجموع جان باختگان این بیماری ۱۲۰ هزار و ۶۶۳ نفر رسید.خوشبختانه تا روز ۹ مهر، ۵ میلیون و ۵۲ هزار و ۵۵۱ نفر از بیماران، بهبود یافته و با باز بيمارسزتها تریخيش شده اند. ۵۸۴۱ نفر از بیماران مبتلا به کووید۱۹ در بخش‌های مراقبت‌های ویژه بیمارستانها تحت مراقبت قرار دارند.تا روز ۹ مهر، ۳۲ میلیون و ۳۰۶ هزار و ۷۸۹ آزمایش تشخیصی کووید۱۹ کشور انجام شد.سنت‌بنابر اعلام مرکز روابط عمومی‌و اطلاع‌رسانی وزارت بهداشت، در حال حاضر ۱۶ هزار و ۳۶۲ نفر در وضعیت قرن، ۱۹۸ هزار و وضعیت نارنجی، ۱۷۶ شهر در وضعیت زرد و ۵۸ هزار و وضعیت آبی قرار دارند.

آغاز صدور کارت واکسن دیجیتال به زبان فارسی و انگلیسی

مرکز مدیریت آمار و فناوری اطلاعات وزارت بهداشت از آغاز صدور کارت واکسن دیجیتال به زبان فارسی و انگلیسی برای همه‌ی ایرانیان خبر داده‌به گزارش ایسنا، مرکز مدیریت آمار و فناوری اطلاعات وزارت بهداشت از آغاز صدور کارت واکسن دیجیتال به زبان فارسی و انگلیسی برای همه‌ی ایرانیان خبر داد و اعلام کرد که تمامی افرادی که یک یا دو نوبت واکسن زده‌اند می‌توانند در سامانه **salamat.gov.ir** کارت واکسن دیجیتال فارسی خود را به رایگان دریافت کنند.برخی محدودیت‌ها در زمینه مسافرت، حضور در اماکن آموزشی و ورزشی و محدودیت‌های مشاغل و اصناف به زودی برای درگذاردگان کارت واکسن دیجیتال فارسی برداشته خواهد شد.همچنین افرادی که مسافرت خارج از کشور دارند نیز می‌توانند از طریق همین سامانه کارت واکسن دیجیتال انگلیسی خود را به رایگان دریافت کنند.

انتصاب شهردان ۷ منطقه تهران از سوی زاکانی

شهردار تهران در احکامی جداگانه شهرداران مناطق ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۴، ۱۶ را منصوب کرده‌به گزارش ایسنا، علیرضا زاکانی در احکامی جداگانه شهرداران مناطق

۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۴، ۱۶ شهرداری تهران را منصوب کرد. به این ترتیب «هدی صالحی» به سمت شهردار منطقه ۲، «حمید جوانی» به سمت شهرداری منطقه

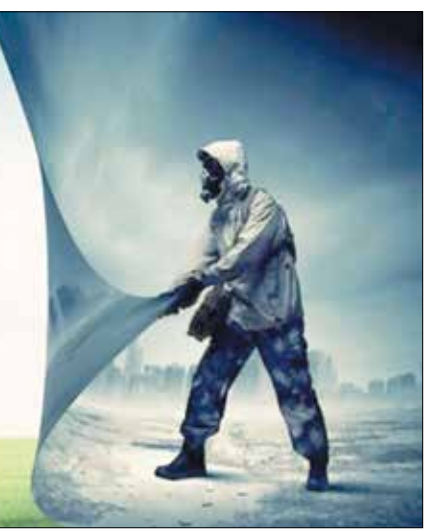
۳، «مسعود رنجبریان» شهردار منطقه ۶، «فاطمه تنهایی» شهردار منطقه ۸، «محمدجواد خسروی» شهردار منطقه ۹، «محمدامین سالاری پور» شهردار

منطقه ۱۴ و «سیدمرتضی روحانی» شهردار منطقه ۱۶ منصوب شدند.

هوای تهران و سایر کلانشهرهای کشور در حالی بار دیگر رو به تیره و تار شدن می‌رود که بسیاری از کارشناسان و مسئولان این حوزه به نقش دستگانه‌ها در انجام وظایف خود در زمینه کاهش آلودگی هوا اشاره می‌کنند. نکته حائز اهمیت در این میان اتفاق نظر آنان بر سر ضرورت اجرای قانون هوای پاک به‌عنوان راهکاری مشخص در جهت کاهش معضل آلودگی هوا است.به گزارش ایسنا، آلودگی هوا معضلی است که از حدود دهه ۷۰ و با افزایش فزاینده تعداد خودروها و صنایع در داخل و اطراف شهرها سلامت شهروندان تهرانی و سایر کلانشهرهای کشور از جمله اراک، اصفهان و مشهد را نشانه گرفته و با آغاز فصل سرد سال پتویی از غبار را بر آسمان این شهرها می‌کشد. کارشناسان بارها اظهار کرده‌اند که راه حل این معضل مشخص و در گرو اجرای یک قانون یعنی؛ «قانون هوای پاک» است که راهکارها و وظایف دستگاه‌ها را برای مقابله با آلودگی هوا مشخص کرده است.«قانون هوای پاک» با هدف کاهش آلودگی هوا و عوارض ناشی از آن در ۲۵ تیرماه ۱۳۹۶ به تصویب مجلس رسید و از سوی حسن روحانی – رئیس جمهوری وقت – برای اجرا ابلاغ شد. این قانون براساس ۳۴ ماده، ۲۱ دستگاه اجرایی مختلف ازجمله وزارت کشور، وزارت نفت، وزارت نیرو، نیروی انتظامی، شهرداری، صدا و سیما و…را مکلف کرده است که هر یک به تناسب وظایف خود، اقداماتی را برای کنترل آلودگی هوا در کشور اجرایی کنند.اکنون در حالی وارد چهارمین پاییزی می‌شویم که این قانون در کشور تصویب و ابلاغ شده که بسیاری از مواد آن توسط دستگاه‌های ذی‌ربط و مسئول نادیده گرفته یا به‌درستی اجرایی نشده است. بهبود کیفیت سوخت، ضرورت انجام معاینه فنی، ارتقای استاندارد خودروها، توسعه ناوگان حمل و نقل عمومی، از رده خارج کردن خودروها و موتورسیکلت‌های فرسوده و رعایت حدود مجاز انتشار آلاینده‌های هوا توسط واحدهای صنعتی، تولیدی، خدماتی و… از جمله مواردی است که در این قانون به‌عنوان راهکارهای کاهش آلودگی هوا به آن‌ها اشاره شده است.

راهکار کاهش آلودگی هوا به عقیده شینا انصاری – مدیرکل محیط زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران – «کاملاً روشن و در قالب اسناد بالادستی به‌خصوص قانون هوای پاک مشخص شده اما به دلایل مختلف بخش مهمی از آن مورد غفلت قرار گرفته است و تنها در زمان وارونگی دما و فصول سرد سال است که مجدد مورد توجه قرار می‌گیرند.»

بر اساس مطالعات سیاهه انتشار کلانشهرها که توسط کنسرسیوم دانشگاه‌های برتر انجام شده است، سهم منابع ثابت مانند کارخانه‌ها، نیروگاه‌ها، صنایع و… در آلودگی هوای تهران ۴۶ درصد و سهم منابع متحرک مانند خودروهای دیزلی، خودروهای شخصی، موتورسیکلت‌ها و… ۵۴ درصد گزارش شده است. همچنین براساس آخرین سیاهه انتشار شهر تهران، سهم منابع متحرک در تولید ذرات معلق به عنوان آلاینده شاخص هوا طی فصول سرد سال حدود ۶۰ درصد و سهم منابع ثابت نیز حدود ۴۰ درصد گزارش شده است. هرچند براسا این اطلاعات منابع ثابت سهم کمتری در تولید ذرات معلق و آلودگی هوای تهران دارند اما این نباید به نادیده گرفتن یا کم اهمیت بستن سهم این منابع در آلودگی هوای تهران منجر شود.انصاری به منابع ثابت آلاینده به‌عنوان بخش مهمی از دلیل آلودگی هوا در فصول سرد سال اشاره و تأمین سوخت مناسب را راهکار کاهش آلودگی ناشی از آن‌ها عنوان می‌کند؛ راهکاری که در ماده ۱۸ قانون

زهره عبادتی – معاون نظارت و پایش حفاظت محیط زیست استان تهران – بر ضرورت تعامل همه جانبه دستگاه‌های متولی برای مقابله با آلودگی هوا تأکید می‌کند و معتقد است اگر تمام دستگاه‌های اجرایی که در قانون هوای پاک برای آن‌ها تکالیفی مشخص شده به وظایف خود عمل نکنند و با یکدیگر تعامل نداشته باشند نمی‌توان در اجرای قانون هوای پاک، در نتیجه کاهش آلودگی هوا موفق عمل کرد.او ضمن بیان اینکه پایش و برخورد با واحدهای صنعتی و خدماتی آلاینده جزو وظایف ذاتی سازمان حفاظت محیط زیست است، خاطرنشان می‌کند که براساس برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته واحدهای آلاینده‌ای که تأثیر مستقیم‌بر آلودگی هوا دارند در فصل پاییز و زمستان امسال به‌صورت هفتگی پایش و بررسی می‌شوند. از این رو پایش و بررسی سوخت مصرفی در نیروگاه‌ها، پالایشگاه‌ها، واحدهای سیمان و ریخته‌گری و… نیز از ابتدای سال جاری به‌صورت روزه‌انه جدی‌تر در حال انجام است و طی فصل پاییز و زمستان نیز ادامه خواهد داشت.

در حالی منابع متحرک در آلودگی هوای کلانشهری مانند تهران نقش پررنگی دارند که قانون هوای پاک برای این دست از آلاینده‌ها نیز راهکارهایی را ارائه و وظایفی را به دستگاه‌ها از جمله ارتقای کیفیت سوخت بنزین، اسقاط خودروهای فرسوده، ارتقای استاندارد خودروهای تولیدی، الزام انجام معاینه فنی و… را محول کرده است که بعضی از آن‌ها اجرا شده و برخی دیگر همچنان در انتظار اجرایی شدن هستند.انجام معاینه فنی از جمله

وزیر بهداشت اعلام کرد

برنامه‌ریزی برای واکسیناسیون خانه به خانه در کشور

که ایران در واکسیناسیون علیه کرونا بتواند در دنیا در جایگاه بالایی قرار گیرد و خوشبختانه از نظر تزریق واکسن کرونا، از برخی کشورها پیش افتاده ایم و انتظار داریم که با واکسیناسیون کامل و رعایت پروتکل‌ها حتی پس از تزریق دو دُز واکسن، شاهد کنترل بیماری کرونا باشیم.وی افزود: واکسیناسیون به تنهایی عامل کنترل بیماری نیست بلکه به کاهش میزان ابتلا و مرگ و میر بیماران کووید۱۹ کمک می‌کند و بعد از واکسیناسیون نیز پروتکل‌های بهداشتی باید کماکان رعایت شود.عین‌اللهی با بیان اینکه

سرعت واکسیناسیون در کشور مناسب است و از آن رضایت داریم، گفت: از دانشگاه‌های علوم پزشکی خواسته ایم برای واکسیناسیون برخی افراد نانوا یا دارای مشکل، اقدام کنند و برای ای نظارت شماره تماس یا راه‌های ارتباطی برای ثبت اطلاعات این افراد وجود داشته باشد تا واکسیناسیون خانه به خانه در کشور اجرا شود.عین‌اللهی تأکید کرد: واکسیناسیون به تنهایی عامل کنترل بیماری نیست بلکه به کاهش میزان ابتلا و مرگ و میر بیماران کووید۱۹ کمک می‌کند و بعد از واکسیناسیون نیز پروتکل‌های بهداشتی باید کماکان رعایت شود.عین‌اللهی با بیان اینکه

آیا طرح ترافیک در نیمه دوم سال تغییر می‌کند؟

حجم ترافیک و ساعات پیک آن دچار تغییراتی می‌شود. سردار محمد حسین حمیدی، رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی تهران بزرگ در گفت‌وگو با ایسنا درباره ساعت اجرای طرح ترافیک در تهران که تحت تأثیر شیوع کرونا مورد تغییر قرار گرفته گفت: طرح ترافیک در آلودگی هوا و ارتقای انضباط ترافیکی موثر است و از نظر ما اگر تغییر در این طرح تأثیر منفی بر شیوع کرونا نداشته باشد، اصرار داریم که ساعات اجرای طرح ترافیک افزایش یافته و به همان چرخه قبلی برگردد.وی ادامه داد: در شش ماهه دوم سال نمی‌توان با محدود کردن اجزای طرح ترافیک انضباط ترافیکی را مانند نیمه اول سال در سطح شهر حاکم کرد. البته تمامی مأموران ما از آمادگی لازم برخوردارند و علاوه بر آن از سیستم‌های کنترل هوشمند

عضو کمیته علمی ستاد کرونا:

تزریق واکسن کرونا ضروری است

شهرها و استان‌ها و برخی اظهارات مبنی بر لزوم تشدید مبنای رنگ بندی شهرها، تصریح کرد: مبنای رنگ بندی و اصول علمی‌اعلام آن را نمی‌دانم اما در هر حال یک شاخصی بوده است که می‌توانسته شرایط را برزینم و اگر قرار بر رساندن آسیب باشد اما به نظر بنده دلیلی برای تشدید آن وجود ندارد. این اپیدمیولوژیست تأکید کرد: اکنون وضعیت کرونا در اکثر شهرها و استان‌ها و غیر از چند شهر در شمال غرب ایران در حال افول است.وی با اشاره به برخی تجمعات در راهپیمایی‌های ارجمین و با بیان اینکه هر تجمعی در اپیدمی‌های واگیردار نگران کننده است، بیان کرد: از طرفی باید مردم سواد کم‌تر نزدیک است و به دنبال آن تهوریه کاهش یافته و

نفس‌هایی که زیر چرخ صنایع به شماره می‌افتد

تنفس راحت شهروندان در گرو اجرای یک قانون

کاهش استفاده از خودروهای شخصی اشاره می‌کند.در عین حال حسین شهیدزاده – مدیرعامل شرکت کنترل کیفیت هوای تهران- با اشاره به تأثیر وضعیت اقتصادی بر توجه مردم به آلودگی هوا اظهار می‌کند: وقتی که مردم درگیر تأمین نیازهای ابتدایی خود باشند، به کاهش آلودگی هوا فکر نمی‌کنند. در واقع اقتصاد بسیار بر آلودگی هوا تأثیرگذار است پس یکی از راهکارهای موثر بر کاهش آلودگی خودروها وموتورسیکلت‌ها توجه به وضع معیشتی مردم است.او معتقد است که علاوه‌بر مردم، دولت و سایر متولیان قانون هوای پاک اقدامات مهمی را می‌توانند برای کاهش آلودگی هوای پایتخت انجام دهند او به توسعه زیرساخت‌های لازم حمل و نقل عمومی به‌عنوان یکی از راهکارهای کاهش استفاده افراد از خودروهای شخصی و به تبع آن آلودگی هوا اشاره می‌کند و می‌گوید: کار کارشناسی برای کاهش آلودگی هوا باید در طول سال‌ها انجام و پیگیری شود تا به نتیجه برسد. نباید صبر کنیم تا هوا آلوده شود و پس از آن با حضور دستگاه‌های مختلف جلساتی را برگزار و چاره‌جویی کنیم. این کار سال‌ها انجام شده اما نتیجه پایداری نداشته است و تنها تصمیم‌های مقطعی گرفته شده است.

فاطمه برنا – معاون مدیریت حفاظت محیط زیست استان تهران- نیز حل بیش از ۶۰ درصد از مشکل آلودگی هوای تهران را در اجرای قانون هوای پاک و عمل دستگاه‌ها به وظایف قانونی خود می‌داند. او شانه خالی کردن دستگاه‌ها از وظایف خود و انداختن مسئولیت بر گردن سایر دستگاه‌ها را عاملی برای تداوم آلودگی هوا می‌داند.برنا بر لزوم افزایش تعداد خودروهای هیبریدی و برقی تأکید می‌کند. به عقیده او شرکت‌های خودروسازی قدم‌هایی در این جهت برداشته‌اند اما کافی نبوده است. «عمده آلودگی هوای تهران ناشی از تردد خودروهای تک‌سرشنین است و اگر نخواهیم به سمت تأمین سوخت استاندارد برای این خودروها و استفاده از خودروهای برقی حرکت کنیم، مشکلات و چالش‌ها ادامه پیدا خواهد کرد.»

او سه نقش دولت در تولید خودروهای هیبریدی اشاره می‌کند: «دولت باید در جهت کاهش مشکل آلودگی هوا به عنوان یک معضل زیست‌محیطی پایتخت از خودروسازان برای خودروی هیبریدی و برقی حمایت کند تا خودروساز بتواند این خودروها را با کیفیت و قیمت مناسب تولید کند و در اختیار مردم قرار دهد.»

به گزارش ایسنا، جدی کارشناسان است اما انگار گول که مورد تأکید اجرای کارشناسان است اما انگار گول برخی دستگاه‌ها بدهکار نیست. نباید فراموش کنیم که اجرا نکردن قانون هوای پاک به منزله «ترک فعل» است و انتظار می‌رود دستگاه قضا با نهادهایی که از زیر بار مسئولیت خودد؛ این هم مسئولیت کاهش آلودگی هوا که به سلامت و جان شهروندان گره خورده است، شانه خالی می‌کنند، برخوردی جدی کند همچنین سازمان حفاظت محیط زیست ناظر بر اجرای قانون هوای پاک است و براساس ماده ۲۷ آیین‌نامه اجرایی این قانون موظف است گزارش نحوه اجرا و عملکرد این آیین‌نامه را در مقاطع زمانی شش ماهه به دفتر هیأت دولت ارائه کند اما در حال حاضر با گذشت بیش از چهار سال از تصویب این قانون شهروندان برخی کلانشهرها فصل پاییز را بسا هوایی آلوده آغاز کرده‌اند که نشان می‌دهد عملکرد سازمان حفاظت محیط زیست در زمینه نظارت بر اجرای قانون هوای پاک ناکافی بوده است؛ سازمانی که با آغاز به کار دولت سیزدهم همچنان در انتظار سکان‌دار جدید است.